

Küresel risk iştahı kırılğan bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün düşüş eğilimindeydi. ABD’de perakende satışlar Mart ayında beklentilerin üzerinde artış gösterdi ve ekonomik aktiviteye dair pozitif sinyaller verdi. Euro Bölgesi’nde sanayi üretimi Şubat ayında tahminlerle uyumlu şekilde artış gösterirken, Ocak ayı rakamları da yukarı yönlü revize edildi. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi ve San Francisco Fed Başkanı Mary Daly yapılacak en kötü şeyin aciliyet gerekmediği halde acilen harekete geçmek olduğunu söyledi. Ayrıca son dönem ABD büyümesinin oldukça kayda değer olduğunu belirterek harekete geçmek için enflasyonun hedefine doğru gerilediğinden emin olmak istediklerini belirtti. Jeopolitik gerilimlere ilişkin haber akışı, İran ile İsrail arasındaki gerilimin kısa vadede daha fazla yükselmeyebileceğine işaret etse de risk iştahını sınırlamaya devam ediyor. Bu ortamda ABD 10 yıllık tahvil faizi 13 baz puan artışla %4,63, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 7 baz puan yükselişle %2,43 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,2 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,5 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %1,1 gerilerken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %1,0 düşüş kaydetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,4 düşerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatı %0,9 artış gösterdi. Altının ons fiyatı %1,7 yükselirken, Bitcoin %1,1 düşüşle 63 bin 140 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün kırılğan bir seyir izledi. TÜİK Şubat ayı iş gücü istatistiklerini yayımladı ve istihdamdaki artışla işsizlik oranı geriledi. Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) da Mart ayı merkezi yönetim bütçe verilerini açıkladı. HMB dün ayrıca bir bono, iki tahvil ve bir kira sertifikası ihracı

Günlük Değişimler

Dolar/TL	32,40 ▲ 0,2%	BİST 100	9.680 ▼ -1,4%
TR 2Y	44,62 ▲ 104 bp	TR 10Y	27,20 ▲ 1 bp
DXY	106,2 ▲ 0,2%	MSCI Dünya	3.318 ▼ -1,0%
Altın (ons, \$)	2.383 ▲ 1,7%	ABD 10Y	4,63 ▲ 13 bp
Brent (varil, \$)	90,1 ▼ -0,4%	TTF (MWh, €)	30,8 ▲ 0,9%
Bitcoin (\$)	63.140 ▼ -1,1%	Karbon (ton, €)	70,6 ▼ -1,4%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,2%
Dolar/Brezilya Reali	1,3%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,7%
Dolar/Japon Yeni	0,6%
Dolar/Meksika Pesosu	0,6%
Dolar Endeksi	0,2%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,0%
Euro/Dolar	-0,2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,5%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-1,5%
MSCI Avrupa	0,1%
MSCI Asya Pasifik	-1,0%
MSCI Dünya	-1,0%
MSCI GOÜ	-1,1%
MSCI GOÜ Avrupa	-1,2%
MSCI Latin Amerika	-1,2%
MSCI Kuzey Amerika	-1,2%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Şubat		%2,6
Almanya	Zew Yatırımcı Güven Endeksi	Nisan	35,0	31,7
ABD	Yeni Konut Başlangıçları (milyon adet)	Mart	1,49	1,52
ABD	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Mart	%0,4	%0,1

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

gerçekleştirdi. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü %1,4 düşüşle kapattı. Ülke risk primi ve uzun vadeli TL cinsi tahvil faizlerinde hafif artış görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,1 değer kaybetti.

Yeni günde küresel risk iştahı jeopolitik gerilimler ve Çin'den gelen karışık verilerle kırılğan bir seyir izliyor. Çin'de ilk çeyrek büyüme rakamları tahminleri aşarken, yüksek frekanslı ekonomik aktivite verileri beklentilerin altında kaldı. Japonya Maliye Bakanı Shunichi Suzuki döviz hareketlerini yakından izlediklerini ve gerektiğinde kapsamlı bir yanıt vereceklerini söyledi. Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası tarafından her yıl düzenlenen ve küresel ekonomideki sorunlar ile fırsatların ele alındığı Bahar Toplantıları başladı. Bugün küresel tarafta ABD Mart ayı sanayi üretimi ve yeni konut başlangıcı verileri ile Almanya Nisan ayı yatırımcı güven endeksi (Zew) rakamları takip edilecek. Ayrıca IMF Küresel Ekonomik Görünüm, Nisan 2024 raporunu yayımlayacak. Yurtiçinde ise Şubat ayı perakende satış ve ciro endeksi verileri açıklanacak.

ABD'de Mart ayında perakende satışlar beklentileri aşarken, Nisan ayı New York bölgesel aktivite endeksinde toparlanma sınırlı kaldı. Aylık bazda perakende satışlar %0,4'lük tahminlerin üzerinde %0,7 artarken, Şubat ayı verisi yukarı revize edildi. Yine benzer şekilde, perakende satış kontrol grupta aylık artış %1,1 ile beklentileri aşarken, Şubat ayı sonuçları yukarı güncellendi. Öte yandan, New York Fed imalat sanayi aktivite endeksi (Empire State) Mart ayındaki -20,9'dan Nisan'da -5,2'lik beklentilerin altında kalarak -14,3'e sınırlı toparlandı.

Euro Bölgesi'nde Şubat ayı sanayi üretimi tahminlerle uyumlu arttı. Aylık bazda sanayi üretimi %0,8 artarken, yıllık bazda %6,4 daralma yaşandı. Bununla birlikte, Ocak ayı verileri yukarı revize edildi.

Çin ekonomisi 2024 ilk çeyrekte beklentilerden hızlı büyürken aylık frekanslı veriler karışık bir tablo çizdi. Gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) çeyreklik bazda %1,5 olan beklentilerin hafif üzerinde %1,6 artarken, yıllık büyüme hızı %5,2'den %5,3'e çıktı. Öte yandan, ülkede sanayi üretimi Mart'ta yıllık bazda %4,5, perakende satışlar ise %3,1 ile tahminlerin altında büyüdü.

Şubat ayında istihdamdaki artışla birlikte işsizlik oranı düştü. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre Ocak ayında %9,0 olan işsizlik oranı Şubat'ta %8,7'ye geriledi. İstihdam aylık bazda 147 bin kişi artışla 32 milyon 423 bin, iş gücüne katılım da 38 bin artışla 35 milyon 501 bin kişiye yükseldi. Böylece işsiz sayısı aylık bazda 109 bin kişi azalışla 3 milyon 78 bin kişi oldu. Arındırılmamış verilere göre işsizlik oranı da yıllık bazda 1,4 yüzde puan gerileyerek %9,2'ye indi. Ayrıca geniş tanımlı işsizlik göstergelerinde üç aylık aranın ardından genele yayılan bir düşüş görüldü. Detaylar istihdamın erkeklerde kadınlardan daha hızlı arttığını ortaya koydu. Genç kadın ve erkeklerde ise iş gücü göstergelerinde genele benzer bir tablo ortaya çıktı.

Mart ayındaki merkezi yönetim bütçe açığı geçen yılın aynı dönemdeki seviyesinin oldukça üzerinde geldi. Vergi dışı gelirlerdeki zayıflama ve giderlerin güçlü artışını sürdürmesi bu sonuçta etkili oldu. Gelirler nakit bazlı sonuçların altında kalırken, giderler üzerinde gerçekleşti. Tahakkuk bazlı sonuçlara göre, Mart ayında gelirler yıllık bazda %68,7 artışla 483,8 milyar TL olarak gerçekleşti. Toplam giderler yıllık bazda %107,4 artarak 692,8 milyar TL oldu. Bu sonuçlarla geçen yıl 47,2 milyar TL olan genel bütçe açığı 209,0 milyar TL'ye yükseldi. Faiz dışı açık ise 2,1 milyar TL'den 134,4 milyar TL'ye çıktı. Böylece ilk üç ayda bütçe gelirleri %106,0, harcamalar %105,9 oranında yıllık bazda artışlar kaydetti. Ancak toplam

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

bütçe açığı 2023'ün aynı dönemindeki 250,0 milyar TL'den 2024 ilk üç ayında 513,5 milyar TL'ye çıktı. Faiz dışı açık ise 149,4 milyar TL'den 263,0 milyar TL'ye yükseldi.

HMB dün bir bono, iki tahvil ve bir kira sertifikası ihracı gerçekleştirdi. 12 ay vadeli hazine bonusu ihracıyla rekabetçi olmayan teklifler (ROT) dahil toplamda yaklaşık 3,0 milyar TL satış gerçekleştirdi. İhalede ortalama yıllık bileşik faiz %49,4 seviyesinde gerçekleşti. 2 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihalesinde ROT dahil toplamda yaklaşık 18,3 milyar TL borçlanılırken, ortalama yıllık bileşik faiz %44,6 oldu. HMB ayrıca 2'şer yıl vadeli 6 ayda bir %0,85 kupon ödemeli 7.726 kilogram (995/1000 saflıkta) altın karşılığı altın tahvili ve 6 ayda bir %0,85 kira ödemeli 10.794 kilogram (995/1000 saflıkta) altın karşılığı altın dayalı kira sertifikası ihracı gerçekleştirdi.

Şirket ve Sektör Haberleri

Türkiye İş Bankası, kuruluşunun 100. yıldönümünde bir yeşil borçlanma aracı olan "100. Yıl Bonusu"nu halka arz ediyor. Vadesi bankanın 100. kuruluş yıldönümü olan 26 Ağustos 2024'te sona erecek bonoda alt limit 1.000 TL, talep toplama tarihleri 15-19 Nisan olarak belirlendi. İhraçtan sağlanan kaynak, yeşil projelerin finansmanı için kullanılacak.

Çimsa, Eskişehir fabrikasında yaklaşık 14,2 MW_p kurulu güce sahip güneş enerjisi santrali tesisinin kurulumuna karar verildiğini açıkladı. Söz konusu yatırıma 2024 yılının ikinci çeyreğinde başlanılması, yatırım sürecinin 2025 yılının ikinci çeyreğinde tamamlanması hedefleniyor. Yatırımın devreye alınmasıyla birlikte, elde edilecek elektriğin fabrikanın toplam yıllık elektrik tüketiminin %14'ünü karşılaması bekleniyor.

ABD yönetimi, Samsung'a Texas'taki çip üretimi yatırımı için 6,4 milyar dolara kadar doğrudan finansman sağlayacak. ABD Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada Samsung ile varılan ön anlaşma kapsamında, ülkenin yarı iletken tedarik zincirinin dayanıklılığını güçlendirmek, teknoloji liderliğini ilerletmek ve küresel rekabet gücünü artırmak için CHIPS ve Bilim Yasası çerçevesinde şirkete finansman sağlanacağı belirtildi.

Süt alım fiyatlarına zam yapıldı. Ulusal Süt Konseyi (USK) çiğ süt (%3,6 yağ ve %3,2 protein içeriğine sahip) tavsiye fiyatını litre başına 13,5 TL'den 14,65 TL'ye yükseltti. Yeni fiyat 1 Mayıs'tan itibaren geçerli olacak. Sütün yağ ve protein içeriğinde baz alınan oranlarda 0,1'lik değişim için ± 22 kuruş fark uygulanacak.

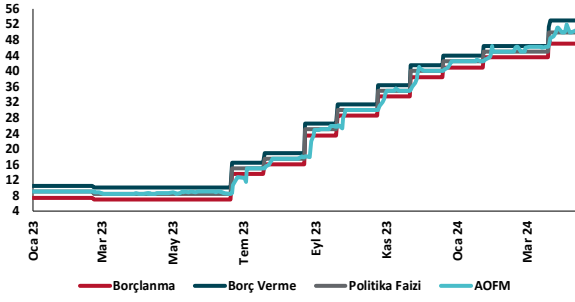
Global Energy Monitor (GEM) Yükseliş ve Çöküş 2024 Raporu'nu yayımladı. Rapor 2023 yılında 69,5 gigavat (GW) kömürlü termik santral kapasitesinin devreye alındığını ve 21,1 GW'lık kapasitenin kullanımdan kaldırıldığını belirtiyor. Raporda 2022'ye göre %2'lik net artışı temsil eden net 48,4 GW'lık bu kapasitenin 2016'dan bu yana kaydedilen en yüksek artış olduğunu vurguluyor. Ek olarak raporda bu artışın %68'inin Çin'den kaynaklandığı öne çıkarılırken, ABD ve Avrupa'da devreden çıkarılan kapasitelerin yavaşlamasının da artışı etkilediği belirtiliyor. GEM Kömür Programı Direktörü Flora Champenois rapora ilişkin yaptığı değerlendirmede Paris Anlaşması'nın hedeflerine ulaşılması için kömür santrallerini emekliye ayırması gereken ülkelerin bunu daha hızlı yapması gerektiğini ve yeni kömür santralleri için planları olan ülkelerin de bunları inşa etmemesi gerektiğini ifade etti.

Dünyanın en yoksul ve en zengin ülkeleri arasındaki gelir farkı arttı. Dünya Bankası'nın yayımladığı Büyük Tersine Dönüş: Uluslararası Kalkınma Birliği (IDA) Ülkelerinde Beklentiler, Riskler ve Politikalar başlıklı rapora göre dünyanın en yoksul 75 ülkesinde kişi başı gelir son beş yılda gelişmiş ülkelere kıyasla daha yavaş arttı. IDA ülkelerinin üçte birinin Covid-19 pandemisi öncesine kıyasla daha da yoksul konumda olduğu kaydedildi. Bu ülkelerdeki aşırı yoksulluk oranının, dünyanın geri kalanındaki orana kıyasla sekiz kat yukarıda olduğuna dikkat çekildi. Dünya Bankası 2019'dan bu yana bu ülkelerdeki artan gıda güvencesizliği ve borç sıkıntılarına işaret ederek hükümetleri ve özel sektörü "büyük tersine dönüş" ile mücadele etmeye, bu ülkelere mali destek sağlamaya çağırırdı.

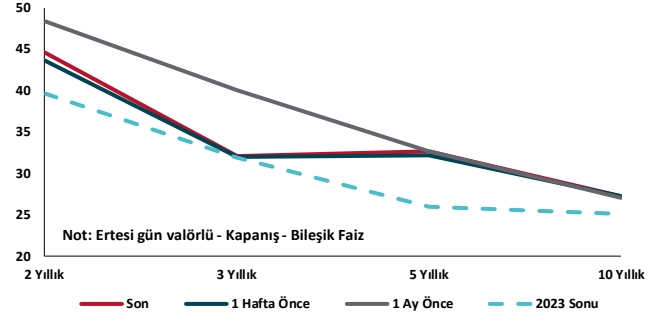
Kalkınma Gündemi

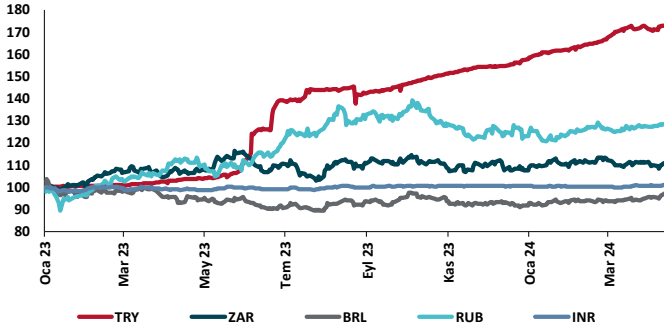
TCMB Faiz Koridoru

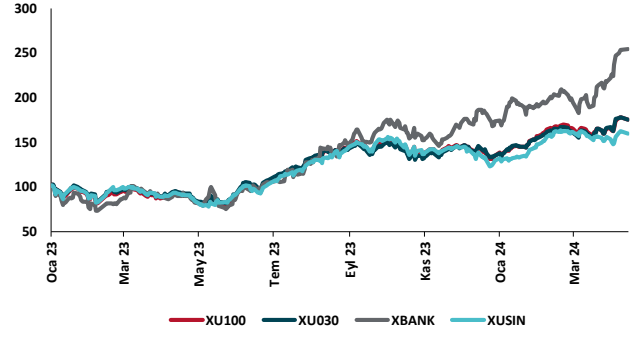
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

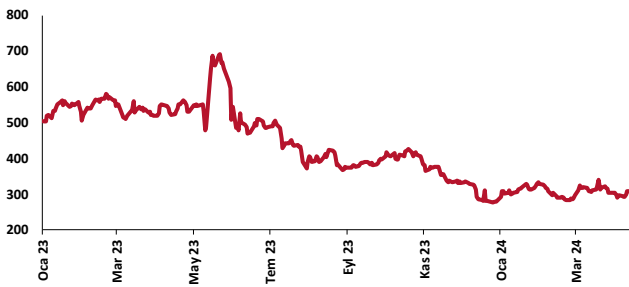
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

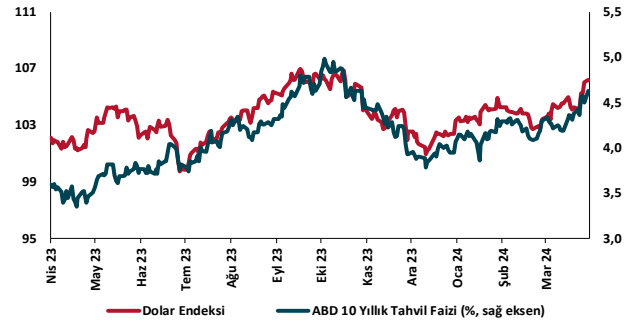
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

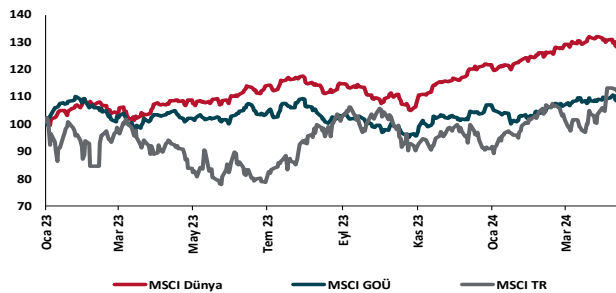
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

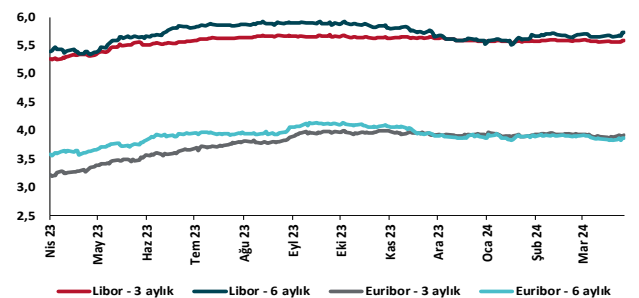
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.